

Burgemeester & wethouders

Datum 20 november 2023

Onderwerp

Gemeentelijke Subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen

Wij willen

Onze inwoners zo efficiënt en effectief mogelijk ondersteunen op het gebied van energiebesparing.

Wij besluiten

1. De gemeentelijke subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen vast te stellen;
2. € 550.000,- van de SPUK-middelen energiearmoede beschikbaar te stellen voor deze regeling en in te stellen als subsidieplafond;
3. het nemen van besluiten omtrent de behandeling van aanvragen voor subsidie en de verdere afhandeling daarvan in het kader van de subsidieregeling te mandateren aan SNN;
4. onze focus op de leesbaarheid van verordeningen in dit geval ondergeschikt te maken aan het doel om de verordening voor alle Drentse gemeenten gelijkloidend te houden.

Want

- 1.1 *Met deze regeling kunnen we minder draagkrachtige huiseigenaren die aan de slag willen met isolatie extra financiële ondersteuning bieden.*
Uit cijfers van TNO (2022) blijkt dat 7,2% van de inwoners van Hoogeveen te maken heeft met energiearmoede. Het grootste deel daarvan woont in een woning met een lage energetische kwaliteit. In veel gevallen is er daarnaast sprake van een laag inkomen, waardoor inwoners geen kans zien om de situatie te verbeteren. Deze regeling zorgt voor extra financiële ondersteuning, om deze vicieuze cirkel te kunnen doorbreken.
- 1.2 *Deze regeling is een aanvulling op andere isolatiesubsidies.*
Via de provinciale Drentse isolatiesubsidie 2.0 (uitgevoerd door de Provincie) kunnen eigenaar-bewoners met een inkomen tot € 48.625,- (staat ongeveer gelijk aan 230% van het sociaal minimum) voor maximaal € 2.500,- subsidie krijgen voor het laten uitvoeren van isolatiemaatregelen. De Drentse gemeenten willen eigenaar-bewoners met de minste financiële mogelijkheden – dat wil zeggen een inkomen tot € 34.100,- (staat ongeveer gelijk aan 150% van het sociaal minimum) – extra financiële ondersteuning geven bij isolatie van de eigen woning. Doordat deze regeling stapelbaar is met andere regionale en landelijke regelingen (zoals de ISDE) kunnen inwoners grotere maatregelen nemen, zonder hiervoor zelf middelen te hoeven hebben. Grote voordelen hierbij zijn dat is afgesproken dat voor de regionale subsidies (naast deze regeling ook de Isolatiesubsidie van de Provincie en de Regio Deal subsidie) het aanleveren van een getekende offerte voldoende is voor de aanvraag. Hierdoor hoeven inwoners zelf niets voor te schieten. Ten tweede worden alle drie de regionale regelingen uitgevoerd door SNN. Het samenvoegen van regelingen bleek een te lastige stap, maar we kunnen er door de samenwerking met SNN voor zorgen dat inwoners inzicht krijgen in alle subsidiemogelijkheden en daarbij de juiste ondersteuning krijgen.

- 2.1 *Vanuit het Rijk hebben we middelen ontvangen om inwoners met energiearmoede te kunnen ondersteunen.*
Voor de aanpak van energiearmoede is door het Ministerie van Binnenlandse Zaken een specifieke uitkering verstrekt (SPUK Aanpak energiearmoede). Hoogeveen heeft een bedrag van € 1.879.092,00 ontvangen. Uit deze middelen kunnen we de gemeentelijke subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen financieren.
- 2.2 *Voor € 550.000,- kunnen in Hoogeveen 200 minder draagkrachtige woningbezitters € 2.500,- financiële ondersteuning ontvangen voor isolatiemaatregelen.*
Uit cijfers van het CBS blijkt dat in Hoogeveen in 2021 ongeveer 600 woningbezitters een inkomen lager dan 150% van het sociaal minimum hebben. Uit ervaringen met de (vergelijkbare) Drentse isolatiesubsidie van de provincie komt naar voren dat het moeilijk is om de doelgroep minder draagkrachtige woningbezitters te bereiken en dat een groot deel van deze doelgroep om verschillende redenen nog niet toe is aan het nemen van isolatiemaatregelen. Om die reden kiezen we nu voor een bijdrage waarmee we 200 huishoudens kunnen helpen. Daarnaast moeten we rekening houden met uitvoeringskosten van 8 tot 10% van dat bedrag (dus maximaal € 50.000). De hoogte van het subsidieplafond ligt hiermee in lijn met de gekozen subsidieplafonds in de andere Drentse gemeenten. De mogelijkheid bestaat overigens om het subsidieplafond gedurende de looptijd van de subsidie te verhogen als blijkt dat het subsidieplafond snel bereikt wordt.
- 3.1 *We kunnen op efficiënte wijze subsidie bieden, door de uitvoering bij één loket.*
Bij de uitwerking van deze regeling is er op gelet dat de voorwaarden van de verschillende regelingen (ook die van de Regio Deal) zoveel mogelijk hetzelfde zijn. De Gemeentelijke Subsidieregeling zal voor alle gemeenten uitgevoerd worden door SNN. SNN voert ook de regeling van de provincie en van de Regio Deal uit. Doordat de uitvoering bij één loket ligt kunnen inwoners op effectievere wijze geholpen worden bij het aanvraagproces van de regeling(en) waar zij recht op hebben.
- 4.1 *Deze regeling wordt in alle Drentse gemeenten gelijkvormig vastgesteld.*
Dit is een regeling die we in Drents verband hebben opgesteld, waarbij de afspraak is gemaakt dat elke gemeente deze gelijkvormig vaststelt. Ons voornemen om de teksten naar de bedoeling op te stellen, inclusief leesbaarheid, plus de afspraak dat deze regeling in alle gemeenten per 1 februari aanstaande in werking moet treden, maakt dat we nu geen speelruimte hebben om nog een extra leesbaarheidsslag te maken.

Maar

1. *Woningeigenaren en isolatiebedrijven moeten bij het nemen van isolatiemaatregelen invulling geven aan de zorgplicht uit de Wet Natuurbescherming.*
De uitwerking van deze regeling heeft vertraging opgelopen door een uitspraak van de Raad van State van afgelopen zomer. Bij het nemen van isolatiemaatregelen worden sommige bedreigde diersoorten zoals huismussen, gierzwaluwen en vleermuizen verstoord. De Wet Natuurbescherming bepaalt dat het opzettelijk verstoren en doden van (beschermde) diersoorten en het wegnemen van hun verblijfplaatsen verboden is. Woningeigenaren en isolatiebedrijven moeten daarom bij het nemen van isolatiemaatregelen invulling geven aan de zorgplicht uit de Wet Natuurbescherming. Dit geldt ook voor inwoners die gebruik maken van de Gemeentelijke Subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen. In Drenthe ontwikkelt de provincie een structurele oplossing om aan deze zorgplicht te voldoen via de systematiek van het zogenaamde (pre-)Soorten Management Plan (SMP). De (pre-)SMP-systematiek is echter geen oplossing voor de korte termijn, omdat het opstellen van een SMP circa 2 jaar duurt en een gebiedsontheffing op basis van een pre-SMP op zijn vroegst in het voorjaar van 2024 kan worden aangevraagd. Om ervoor te zorgen dat verduurzaming van woningen nu niet geheel stil komt te liggen is op rijksniveau gezocht naar een tussenoplossing. De kamerbrief *Aanpak*

natuurinclusief isoleren: handvatten en vervolgstappen van 3 oktober jl. schetst het handelingsperspectief voor inwoners, isolatiebedrijven en gemeenten als tussentijdse oplossing totdat er voor heel Nederland gemeentelijke SMP's zijn gestart. Volgens deze kamerbrief kunnen inwoners ook al zonder een gebiedsgerichte ontheffing of individuele ontheffing aan de slag met isolatie van de eigen woning indien zij gebruik maken van isolatiebedrijven die werken volgens de voorschriften van 'natuurvriendelijk isoleren'. Dit maakt het mogelijk om de Gemeentelijke Regeling energiebesparende isolatiemaatregelen te openen voordat de provincie een gebiedsontheffing op basis van een (pre-)SMP heeft afgegeven. Hierdoor kunnen we toch al deze winter minderdraagkrachtige inwoners financieel ondersteunen bij verduurzaming van de eigen woning. In het najaar van 2023 wordt duidelijk hoe Drentse gemeenten gebiedsontheffingen op basis van een pre-SMP kunnen realiseren. We zullen aanvragers van deze subsidie informeren over de zorgplicht onder de Wet Natuurbescherming en over de noodzaak om te kiezen voor bedrijven die werken volgens de uitgangspunten van het 'natuurvriendelijk isoleren'.

2. *We voeren slechts een eenvoudige vermogenstoets uit.*

Om de regeling uitvoerbaar te houden en niet te complex voor de aanvragers is het voorstel om in de regeling één vaste inkomensgrens op te nemen dat gelijk is voor de verschillende leeftijden en gezinssamenstellingen. De toets op inkomen vindt alleen plaats op het inkomen van degene(n) die in het kadastraal uittreksel als eigenaar-bewoners staan geregistreerd. Dit betekent dat alleenstaande eigenaar-bewoners of woningeigenaren waarbij slechts één persoon werkt of als eigenaar-bewoner in het kadaster geregistreerd staat voordeel hebben binnen deze regeling ten opzichte van tweeverdieners die samenwonen in een eigen woning en beiden als eigenaar-bewoner in het kadaster staan geregistreerd. Bij een toets op twee inkomens zal de gestelde inkomensgrens immers eerder bereikt worden. Daarnaast kunnen er door deze eenvoudige vermogenstoets inwoners in aanmerking komen voor subsidie, die wel een laag inkomen hebben, maar tegelijkertijd ook spaargeld. Dit kunnen we met een eenvoudige vermogenstoets niet voorkomen. Gezien de doelgroep van de SPUK middelen energiearmoede is de keuze voor een eenvoudige toets echter te rechtvaardigen, omdat we de regeling op deze manier zo laagdrempelig mogelijk houden.

Achtergrond

Een van de methoden om mensen te helpen bij het besparen van energie is het aanbrengen van eenvoudige besparingsmaatregelen. Dit is ook een van de uitgangspunten in onze Transitievisie Warmte. Hoewel veel inwoners door de huidige urgentie van hoge energiekosten actie ondernemen, zijn er groepen die hiertoe geen of beperkte mogelijkheden hebben. Vaak is het gebrek aan mogelijkheden gerelateerd aan een laag inkomen, leeftijd of andere sociale problemen. Tegelijkertijd zijn inwoners ook niet altijd op de hoogte van de mogelijkheden die er zijn wat betreft financiële ondersteuning. Deze problemen spelen overal en hierdoor ontstond vanuit het Versnellingssteam (provinciaal overleg tussen de Drentse gemeenten) de wens om een gezamenlijke regeling op te zetten voor de doelgroep woningeigenaren die te maken hebben met energiearmoede, zodat de regeling in de hele provincie gelijk is. Dit zal de communicatie en bekendheid ten goede komen.

De gemeentelijke subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen wordt bekostigd van de SPUK Energiearmoede, maar past ook in de context van het nog verder uit te werken plan voor het Hoogeveens Isolatie Offensief. Binnen het HIO komen alle gelden (o.a. de Klimaatgelden, NIP-gelden en de SPUK Energiearmoede) en de daaruit voortkomende regelingen samen. Doel van deze aanpak is dat onze inwoners hun huis kunnen isoleren en verduurzamen zodat hun energierekening omlaag kan, en dat alle verschillende regelingen gemakkelijk te vinden zijn en goed op elkaar en de behoefte van onze inwoners aansluiten.

De financiële gevolgen zijn

De kosten voor deze subsidieregeling en de uitvoering daarvan bedragen € 550.000. Deze kosten worden betaald vanuit de SPUK-gelden energiearmoede (kostenplaats 4074001900/kostensoort 44388113).

Alternatieven

We kunnen besluiten om deze subsidieregeling niet aan te bieden aan onze inwoners. Daarmee missen we echter een kans om de specifieke groep inwoners met een koopwoning van slechte energetische kwaliteit en een laag inkomen extra te ondersteunen.

Communicatie

Na vaststelling van de Gemeentelijke Subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen door alle Drentse gemeenten wordt samen met de andere Drentse gemeenten en provincie Drenthe een persbericht opgesteld. Ook zal er gezamenlijk gecommuniceerd worden over de diverse regelingen, zodat inwoners op de hoogte raken van alle mogelijkheden. Daarnaast communiceren we via onze eigen gemeentelijke kanalen, waaronder Groenemorgen Hoogeveen.

Bijlagen

Gemeentelijke subsidieregeling energiebesparende isolatiemaatregelen